

**Guia explicativa dels
models de polítiques
d'identificació i
signatura**

Localret

Agraïments

Aquest document és fruit d'un procés col·laboratiu d'anàlisi, reflexió i diàleg, amb l'objectiu d'impulsar l'elaboració d'una política tipus d'identificació i signatura electrònica per a les administracions locals, en el marc de la normativa vigent en matèria d'Administració digital.

En concret, aquesta iniciativa ha estat desenvolupada en el grup de treball que es va constituir per avançar en el desplegament de l'Agenda Digital dels Municipis de Catalunya, que s'integra dins de l'Estratègia del municipi digital que ha impulsat Localret, amb la finalitat d'acompanyar els ajuntaments en la seva transformació digital.

La política tipus d'identificació i signatura electrònica desplega el contingut de l'Eix 1 de l'Agenda, que fa referència a l'Administració i els Serveis Públics Intel·ligents.

Com a resultat d'aquests treballs, s'han elaborat quatre documents, orientats a ordenar el desplegament dels sistemes d'identificació i signatura electrònica en l'àmbit municipal:

- Model de política d'identificació i signatura electrònica – persones interessades.
- Model de política d'identificació i signatura electrònica – autoritats i empleats públics.
- Guia explicativa dels models de polítiques d'identificació i signatura.
- Model de resolució de creació de segell electrònic.

Volem agrair la participació i la contribució de les persones professionals de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, Ajuntament de Manlleu, Diputació de Tarragona i Generalitat de Catalunya, la col·laboració de l'Ignacio Alamillo Domingo, així com la complicitat del Consorci Administració Oberta de Catalunya.

Data d'elaboració: Abril de 2024

Índex

1. Introducció.....	1
2. Model de política d'identificació i signatura electrònica – persones interessades	1
3. Model de política d'identificació i signatura electrònica – autoritats i empleats públics	4
4. Model de resolució de creació de segell electrònic.....	5

1. Introducció

Localret, a través del Grup de Treball d'Administració Digital, ha preparat tres models de documents orientats a facilitar l'ús dels sistemes d'identificació i signatura electrònica en l'àmbit municipal.

Els documents són els següents:

- Model de política d'identificació i signatura electrònica – persones interessades.
- Model de política d'identificació i signatura electrònica – autoritats i empleats públics.
- Model de resolució de creació de segell electrònic.

Tots els documents es troben actualitzats a la normativa aplicable més recent, incloent-hi la recentment aprovada reforma del Reglament (UE) n° 910/2014, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per a les transaccions en el mercat interior, i per la que es deroga la Directiva 1999/93/CE, que regula la cartera europea d'identitat digital com a nou sistema d'identificació de nivell alt, i el nou servei de confiança d'expedició de declaracions electròniques d'atributs.

2. Model de política d'identificació i signatura electrònica – persones interessades

Aquest model de política detalla els sistemes d'identificació i signatura que poden ser emprats per part de les persones interessades, en el marc de la normativa que resulta d'aplicació amb caràcter bàsic i de l'Ordenança Reguladora de Transparència i Administració Digital de l'Ajuntament.

Es parteix de l'admissibilitat de qualsevol dels sistemes d'identificació i signatura electrònica previstos a la normativa de procediment administratiu comú. Aquests sistemes poden ésser emesos per les administracions públiques, com ha confirmat el Tribunal Constitucional, però també per entitats del sector privat, en forma de servei

digital, fins i tot exigint un preu a l'administració usuària. Per conciliar el dret de les persones interessades a l'admissió de sistemes d'identificació i signatura electrònica amb la normativa de gestió pressupostària i de contractació pública, el model de política determina que l'ús de qualsevol sistema d'identificació i signatura electrònica ofert per una entitat tercera, aliena a l'administració municipal, ha de ser d'ús gratuït per a l'Ajuntament.

Com a novetat, s'incorpora l'admissió de la cartera europea d'identitat digital, regulada en els articles 5 bis i següents del Reglament eIDAS recentment modificat, evidentment de forma efectiva des del moment en què els interessats la puguin obtenir.

Respecte l'ús dels certificats de signatura o segell electrònic que s'admetin com a sistema d'identificació electrònica, es manté la regla que els mateixos hagin de contenir el NIF o NIE de la persona interessada, a efecte de garantir la possibilitat d'identificar-la en els sistemes de l'administració.

Tot i que es parteix de l'admissibilitat general de tots els sistemes, el model de política preveu la possibilitat d'establir excepcions, en atenció al nivell de seguretat que es requereixi. Per tant, es passa d'un model que obliga a avaluar de forma prèvia, per a cada actuació, el nivell de seguretat que es necessita per a la identificació i signatura, a un model en que només cal avaluar aquells casos en que existeix un impacte potencial alt o molt alt.

En compliment de la normativa de la Unió, la política model recull la necessitat de definir i publicar a la seva seu electrònica el nivell de seguretat en la identificació i en la signatura electrònica exigint en els procediments i serveis que gestiona. La implementació d'aquesta previsió no resulta incompatible amb l'enfocament escollit, ja que inicialment tots els procediments i serveis admeten el nivell substancial o mig, per la qual cosa només cal

avaluar els casos en que, com s'ha dit, es determini l'existència d'un impacte potencial alt o molt alt.

Finalment, atenent al model català d'administració digital, el model de política acull l'ús dels serveis del Consorci AOC, com el servei VALid.

En matèria de signatura electrònica, el model de política incorpora la possibilitat d'ús de mecanismes de signatura manuscrita capturada electrònicament, identificant les garanties mínimes en ordre a l'adequat compliment de la normativa de protecció de dades personals. A aquest efecte, una correcta configuració del sistema permet defensar que no existeix cap tractament de dades biomètriques restringit per la legislació. Del que s'acaba de dir es desprèn immediatament que aquest sistema no es pugui admetre també a efectes d'identificació electrònica.

El model de política incorpora dues precisions addicionals referides a la signatura electrònica, d'aplicació en aquells casos en que resulta exigible a la persona interessada fer servir una signatura electrònica o un segell electrònic basat en certificat digital. En primer lloc, quan es doni aquesta situació, també caldrà fer servir el propi certificat de signatura o segell per identificar-se. Es volen evitar, per tant, possibles disfuncions de procés i d'experiència d'usuari, com seria el cas de fer servir una paraula de pas per identificar-se, per després signar amb certificat. En segon lloc, en aquest mateix cas, es limiten els formats tècnics de signatura i segell a admetre en el cas d'actuacions transfrontereres.

Finalment, el model de política tracta, per la seva connexió amb els mecanismes d'identificació i signatura electrònica, la gestió dels atributs de representació.

Es parteix dels mecanismes actualment previstos a la normativa bàsica, però com a novetat derivada de la reforma del Reglament eIDAS, es preveu l'ús de la cartera europea

d'identitat digital de persona jurídica i de persona física representant de persona jurídica, i també la presentació de declaracions electròniques qualificades d'atributs o de declaracions electròniques d'atributs emeses per entitats del sector públic responsables dels registres jurídics o administratius que siguin fonts autèntiques de la representació.

3. Model de política d'identificació i signatura electrònica – autoritats i empleats públics

Aquest model de política detalla el règim jurídic d'autorització i ús dels sistemes d'identificació i de signatura electrònica de les autoritats i els empleats públics.

Respecte el tipus de sistemes d'identificació i de signatura electrònica per a les autoritats i els empleats públics, es parteix de la necessitat d'organitzar la dotació dels sistemes, que sempre han de complir el que es determina al Reglament eIDAS i la Llei 6/2020, per la qual cosa es realitza una aposta per sistemes basats en certificats qualificats, eventualment amb la gestió remota i centralitzada de les dades de creació de signatura electrònica, o signatura en el Núvol.

Tanmateix, es manté la possibilitat de dotar els empleats públics, però no a les autoritats, d'altres sistemes, sempre que aportin determinades garanties.

El model de política determina la titularitat d'aquests sistemes, i la seva condició d'instruments d'ús professional, sense perjudici del règim jurídic associat a la condició legal de signatari de la persona física o de que el model de política autoritzi l'ús personal del sistema en les relacions en que el signatari actuï com a persona interessada en un procediment administratiu. Així mateix, es considera la possibilitat excepcional d'un sistema personal.

Pel que fa a sistemes basats en certificats de signatura electrònica, el model de política identifica les condicions a complir per tal de garantir la seva interoperabilitat i el seu reconeixement; estableix normes de procediment en ordre a facilitar l'expedició dels certificats per part del prestador corresponent, en línia amb les millors pràctiques

impulsades pel prestador de referència de les administracions públiques catalanes, que és el Consorci AOC. Especial novetat suposa la incorporació, a partir de l'experiència de la Generalitat de Catalunya, d'un procediment per a la correcta gestió dels certificats amb atribut de representació.

El model de política aporta també normes de caire organitzatiu en ordre a la planificació i supervisió de l'ús dels sistemes d'identificació i signatura electrònica, i a l'actuació com autoritat de registre, en connexió amb els registres administratius pertinents, i preveu un règim de publicitat respectuós amb la normativa de protecció de dades personals.

A continuació, el model de política detalla els drets i les obligacions de les autoritats i empleats públics als quals es doti de sistemes de signatura electrònica, recollint i sistematitzant el que es deriva de la legislació reguladora, per facilitar-ne el coneixement i l'aplicació pràctica.

Finalment, el model de política estableix normes d'autoorganització en quant a la suspensió i revocació de sistemes d'identificació i signatura electrònica, aplicant les garanties necessàries.

4. Model de resolució de creació de segell electrònic

Aquest model facilita la creació dels sistemes de segell electrònic que ha de fer servir l'administració municipal en els casos d'actuació administrativa automatitzada.

En primer lloc, el model de resolució conté la creació del sistema de segell electrònic, que s'ha de basar en certificat qualificat de segell electrònic, establint previsions organitzatives per a l'adquisició, així com per a la gestió administrativa i tècnica posterior dels corresponents certificats qualificats de segell electrònic, incloent-hi l'actuació com entitat de registre en relació amb el prestador qualificat de serveis de confiança corresponent.

El model concreta les característiques tècniques del sistema de segell i certificat aplicable, que han de constar en la declaració de pràctiques de certificació aprovades pel prestador de serveis de certificació que correspongui.

En tercer lloc, es determina el servei de validació per a la verificació del certificat, que ha de ser gratuïta.

Es donen, en quart lloc, dues opcions per establir les actuacions i procediments en els quals es pot utilitzar el segell, cobrint segells de propòsit general o bé per a un o més usos que cal llistar.

Finalment, es concreta la publicació i entrada en vigor de la resolució, a través de la seu electrònica, que ha de contenir la relació de segells.

Localret

<https://localret.cat>